

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 16C/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123200731
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Šiška, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4123200731.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15 16C/7/2023

Okresný súd Nitra, sudcom JUDr. Borisom Šiškom, PhD., v spore žalobkyne: A. B. C., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, zastúpená: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Laurinská 4, Bratislava, IČO: 36 833 533, proti žalovaným: 1.) B. B. E., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom F. X, G., 2.) B. H. E. I., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom F. X, G., obaja zastúpení: Petruška & partners s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Kupecká 18, Nitra, IČO: 47 254 882, v konaní o žalobe na ochranu vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

2 16C/7/2023

I. Žaloba sa v celom rozsahu zamieťa.

II. Žalovaným v 1.) a 2.) rade sa proti žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením.

odôvodnenie:

13 16C/7/2023

1. Žalobkyňa žalobou podanou na Okresný súd Nitra (ďalej len „súd“) dňa 26.01.2023, sa domáhala uloženia povinnosti žalovaným zdržať sa ohrozovania domu s. č. XXXX, postavenom na parc. č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 596 m², kat. úz. J., zapísanom vo výpise z katastra nehnuteľností Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. XXXX narušovaním zhotoveného drenážneho systému odvádajúceho pretekajúcu spodnú dažďovú vodu, perforovanou drenážnou rúrou v pozemku, na ktorom stojí tento dom, koreňovým systémom posadených rýchlorastúcich invazívnych stromov pri oplotení parciel č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 596 m², kat. úz. J., zapísanej vo výpise z katastra nehnuteľností Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. XXXX na parc. č. XXXX - záhrada o výmere 257 m² a parc. č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 472 m², kat. úz. J., zapísaných vo výpise z katastra nehnuteľností Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. XXXX, a to v lehote 14 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ako aj náhrady trov konania (žalobkyňa v priebehu konania precizovala petít podaním zo dňa 12.01.2024). Žalovaní na svojom pozemku parc. č. XXXX nasadili v poslednom čase 40 cm od oplotenia stromy - hraby a mala obavu, že korene z týchto stromov môžu zničiť túto drenáž a môže opäť začať vlniť celý dom. Z toho dôvodu listom zo dňa 4.10.2018 vyzvala žalovaných na presadenie drevín v blízkosti jej oplotenia aspoň do vzdialenosti 1,5 m - 2 m. Žalovaní listom zo dňa 2.11.2018 reagovali na výzvu, kde uvádzali, že v zmysle Vyhlášky Mesta Nitry, podľa ktorej sú špecifikované odporúčania vo vzťahu k vybudovaniu a vedeniu inžinierskych sietí, sa odporúčania pri

výsadbe stromov týkajú len vodovodného, kanalizačného, prípadne plynového potrubia, kde sa len odporúča, aby sa stromy vysádzali od uvedených potrubí vo vzdialenosti od 1,5 m a nimi vysadené stromy sa nenachádzajú v blízkosti žiadneho potrubia vo vzdialenosti 1,5 m a vzhľadom k tomu im v zmysle žiadneho právneho predpisu neplynú akékoľvek povinnosti či obmedzenia. Dňa 16.9.2022 požiadala Stavebnú firmu o odborné stanovisko, či sú jej obavy dôvodné, či môže postupne prerastajúca koreňová sústava výsadby hrabových stromov ohroziť, prípadne poškodiť funkčnú drenáž pozemku, prípadne aké opatrenia by navrhovali, aby k tomu nedošlo. Podľa vyjadrenia Stavebnej firmy nasadením rýchlorastúcich invazívnych stromov, kde je silný predpoklad rozsiahlej koreňovej sústavy v blízkosti drenážneho systému, sú dôvodné obavy, že bude tento narušený a korene narušia prietočnosť a znemožnia odtok podzemných vôd. Z uvedených dôvodov jej hrozí škoda zatekaním spádovej vody do rodinného domu, následne jeho navlhnutie, čo výrazne zhorší kvalitu jeho užívania, až dôjde k samotnej deštrukcie.

2. Žalovaný v 1.) a 2.) rade v rámci vyjadrenia sa k žalobe uviedli, že so žalobou nesúhlasia a namietajú ju. Podľa ustanovenia § 123 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, žalovaní ako vlastníci predmetného pozemku môžu podľa svojej vôle a svojho uváženia predmetný pozemok v zásade voľne užívať, majú právo slobodne sa rozhodovať o tom, ako s predmetným pozemkom naložia. Poukázali na skutočnosť, že žalobkyňa má z druhej strany pozemku nasadené tuje ani nie 10 cm od susedného plotu, a teda žalobkyňa od žalovaných žiada niečo, čo sama nedodržiava. Neexistuje žiadna ucelená norma alebo nariadenie, ako má byť strom vzdialený od susedného plotu, hranice či domu, v zmysle žiadneho právneho predpisu neplynú akékoľvek povinnosti či obmedzenia. Každý vlastník nehnuteľnosti je povinný strpieť určité zásahy do svojho vlastníckeho práva zo strany svojich susedov. Mali za to, že uvedené „zásahy“ žalobkyne alebo žalovaných nepresahujú mieru primeraným pomerom, naopak v danej lokalite (katastrálne územie J.) je výsadba zelených plotov viac než bežná. Poukázali na 15 m ihličnan žalovaných nasadených 1,5 m od ich rodinného domu, ktorý do dňa podania žaloby neporušil statiku stavby z roku 1975. Za účelom odborného vyjadrenia sa k danej problematike požiadali žalovaní o stanovisko/ odborné vyjadrenie troch kvalifikovaných odborníkov a to K. L. F. L., K. M. A., landart s.r.o. a N. K. O. P., Csc. Na základe vyjadrenia záhradného architekta K. M. A. je hrab obyčajný autochtónna drevina a nie je definovaná ako invázna a rýchlorastúca drevina, ktorá nie je výlučne domáci druh stromu a veľmi dobre znáša rez. Z toho vyplýva, že je možné udržiavať mu korunku v požadovanej veľkosti. Čo sa týka koreňového systému spomínaných stromov, tak v tomto prípade je vzdialenosť 1,5 m dodržaná. Zároveň podľa odborného vyjadrenia N. K. O. P., Csc má architektúra koreňového systému dreviny *Carpinus betulus fastigiata* Pyramidalis, charakter plytko koreniaceho systému, ktorý neumožňuje prerásť do hĺbky uloženia obvodového drénu odvodňovacieho systému stavby (2,2 m pod povrchom terénu), a vzdialeného od osi výsadby drevín na vzdialenosť cca 3,0 m. Taktiež doplnková závlaha aplikovaná na porasty drevín vytvára optimálne vlhkostné podmienky pre koreňovú zónu rastlín, podporuje plytšie zakorenenie a potláča ich prerastanie do väčších hĺbok. Na základe odbornej literatúry platí, že vzdialenosť koreňového systému hrabu obyčajného var. *Fastigata* je totožná so vzdialenosťou koruny stromov, t.j. do akej vzdialenosti bude koruna stromu strihaná, takú vzdialenosť bude dosahovať jej koreňový systém. Žalovaní nesúhlasili s tvrdeniami stavebnej firmy Nitrianske inžinierske staviteľstvo, s.r.o.. Žalobkyňa nepotvrdila a nepreukázala funkčnosť a životnosť drenážneho systému. Na základe stanoviska K. L. F. TRENDYHILL drenážny systém je budovaný za účelom odvádzania vody z profilu a teda nie je možné považovať za zdroj, nakoľko zdrojom vody je samotná lokalita. Drenážny systém navyše odvádza len gravitačnú vodu, kapilárna ostáva naďalej prístupná pre rastliny. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nepotvrdila a nepreukázala skutočnosť, že drenážny systém je umiestnený v hĺbke 2,2 až 2,7 metrov, ako uvádza. V zmysle odborného vyjadrenia N. K. O. P., Q., je hĺbka hladiny podzemných vôd v posudzovanej lokalite v rozpätí 4,0-4,5 m pod povrchom terénu. Smer prúdenia je juhozápadný. Z týchto skutočností vyplýva, že drenážny systém zabezpečujúci odvodnenie okolia základov stavby umiestnenej na pozemku p.č. XXXX/X, a ktorý je vybudovaný v hĺbke 2 až 2,2 m nemôže byť v kontakte s hladinou podzemnej vody. Žalobkyňa sa tiež obávala narušenia drenážneho systému odvádzajúceho spodnú dažďovú vodu koreňovým systémom drevín žalovaných. V okolí rodinného domu žalobkyne je ňou vysadených viacero druhov drevín, okrem iného aj 5-6 m ihličnany, ktoré sa nachádzajú vo vzdialenosti 2 m od rodinného domu, t.j. od drenážneho systému žalobkyne a teda zhotovený drenážny systém môže byť narušený aj drevinami žalobkyne, nakoľko prekoreniteľná zóna je podobná pre väčšinu stromov, krov a bylín, s ohľadom na stanovisko rastu. Žalovaní tiež uviedli, že drenážny systém má 25 rokov a už nemusí plniť svoju funkciu a to odvádzať dažďovú vodu. Podľa odborného vyjadrenia N. K. O. P., Q. funkčnosť drenáže môže byť znížená aj nepravidłnou údržbou. Hrab obyčajný je autochtónna

drevina a nie je definovaná ako invázna. Žalovaní ďalej namietali ich pasívnu legitímáciu a poukazovali na neurčitost' petitu žaloby. Navrhli žalobu zamietnuť a priznať nárok na náhradu trov konania.

3. Žalobkyňa v rámci repliky nesúhlasila s vyjadreniami žalovaných. V súčasnosti stromy dosahujú výšku 5 m, sú vyššie ako jej rodinný dom a množstvo listov z nich padá na jej pozemok, čo ju tiež neprímerane zaťažuje. Vo svojom vyjadrení namietala odbornost' stanovísk, ktoré doložili žalovaní.

4. Žalovaní v rámci dupliky uviedli, že žalobkyňa nepreukázala pravdivost' svojich tvrdení, t.j. do konania nedoložila projekt drenážneho systému, nepodoprela svoje tvrdenia žiadnymi dôkazmi, žiadne porušenie nepreukázala a celá žaloba je postavené len na jej subjektívnom pociť - obavy. Tvrdenia žalobkyne o nepovolenej výstavbe záhonu sa nezakladajú na pravde. Žalobkyňa vyvracia doložené odborné vyjadrenia, ale neuviedla v čom sú osoby, ktoré vypracovali stanoviská nekompetentné a v čom sú vyjadrenia nedostatočné.

5. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie. Právny zástupca žalobkyne sa v celom odkázal na podanú žalobu a písomné vyjadrenia. Podľa jeho názoru je ohrozované vlastnícke právo žalobkyne a to konkrétne drenáž. Pokiaľ zo strany žalovaných nepríde k náprave hrozí podmáčovanie domu. Právny zástupca žalovaných sa na pojednávaní odkázal na písomné podanie. Poukázal na neprípustnosť žaloby, pričom žalobcovia nepreukázali, žeby žalovaní nejako neoprávnene zasahovali do práva žalobkyne. Nestačí len preukazovať ohrozenie alebo pociť ohrozenia, ale pre úspešnosť žaloby treba preukázať vážne ohrozenie, ktoré trvá a je spôsobilé privodiť ujmu žalobkyne.

6. Žalovaný v 1.) rade vypočutý ako strana konania na pojednávaní uviedol, že v mieste trvalého bydliska bývajú s manželkou od roku 2015, v roku 2016 si nehnuteľnosť prerobili. V roku 2017 sa zamýšľali nad úpravou záhrady, dali si vyhotoviť plán renovácie a úpravy záhrady. Tento plán neskôr zrealizovali, vysadili zeleň, chceli sa ohradiť od ich susedy, ktorá im pozerala do obývačky a to aj s ďalekohľadom. Nasadili drevinu, ktorá nebráni svetlu, pretože suseda ich prosila, aby to nebol brečtan. Uviedol, že susede hrabali aj lístie niekoľkokrát ročne, následne sa vyskytli invetkívy, ktoré smerovali proti jeho osobe, ako aj osobe jeho otca. Dôvodom podania žaloby bolo podľa jeho názoru lístie. Hraby vysadené v roku 2018-2019 orezáva, toto sa deje pravidelne.

7. Svedkyňa R. S., na pojednávaní uviedla, že kvôli hrabu majú v kuchyni tmú, prelína sa to, je to úplná húština, keď to na jeseň opadá má s tým robotu. Bol u nej dendrológ, ktorý jej povedal, že takto to nemôže byť. Stromy sa nestrihajú, podľa jej názoru by sa stromy mali strihať. Tieto stromy môžu dorásť do výšky 15-20 metrov, čo vyplýva zo správy dendrológa. Žalovaní si dali urobiť dvere vo svojej nehnuteľnosti a to bez ich súhlasu. Toho času majú stromy skoro 5 metrov. Na doplňujúce otázky uviedla, že stromy boli zasadené niekedy v roku 2018 resp. 2019, žalovaní stromy neorezávajú, urobili to týždeň pred súdom. Najviac jej prekáža výška stromov, v dôsledku čoho má v kuchyni tmú, žalovaný bol u nej hrabať jedenkrát. Svedkyňa doplnila, že korene zo stromov žalovaných presahujú na jej pozemok, čo je 75 cm, to má zmerané. Žalovaní tam majú azbestové dosky, pričom je tam asi 7 alebo 8 platní, čo trčia. Doplnila, že nevie presne povedať ako sú vzdialené korene od drenážneho systému, ale môžu sa tam dopracovať. Toho času korene nezasahujú do drenážneho systému a nespôsobujú problémy, teraz je to v poriadku. Drenážny systém nečistia, avšak tento je kontrolovateľný na dvoch miestach, čo je v pivnici. Tento pozerá najmä v čase keď začne pršať, musí ísť však o intenzívny dážď.

8. Žalobkyňa vypočutá ako strana konania na pojednávaní uviedla, že plne súhlasí s tým, čo uviedla jej mama na predchádzajúcom pojednávaní. Ona tam nebýva, pretože má trvalý pobyt v Čabe, býva tam jej mama. Celý problém spočíva v tom, že sa nestarajú o stromy, sú tam aj veľké listnaté stromy, z ktorých lístie opadáva na strechu ako aj do odpadového systému, čiže do ríny, ktorá sa upcháva. Asi raz alebo dva to bola suseda upratať. S uvedenými stromami je veľa problémov, žalovaní majú nasadených 5 alebo 6 stromov, pričom o hraby sa nestarajú. Lístia opadávajú z iných stromov ako hrabov, pretože hraby neopadávajú. Nemá to vykopané, čiže nevie či prerastajú korene, avšak tá strana vlhne zo strany pivnice. Drenážny systém je zakopaný v zemi a je kontrolovateľný z pivnice. Keď ho skontroluje, z výsledku vidí, či sa pod základmi nachádza voda alebo nie. Drenážny systém slúži na odvodnenie pozemku, tento sa kontroluje najmä vtedy, keď prší. Drenážny systém je možno prasknutý alebo porušený, keďže vlhne pivnica. Čo sa týka koreňov, tieto vidieť, že sú na ich pozemku a preto si myslí, že zasahujú do ich drenážneho systému. Drenážny systém sa nachádza niekde medzi domom a plotom. To že stena vlhne spozorovala asi pred 2-3 rokmi.

9. V záverečnej reči sa právny zástupca žalobkyne odkázal na písomne podanú žalobu a vyjadrenia. Mal za to, že vykonaným dokazovaním sa preukázalo, že vlastnícke právo žalobkyne je ohrozené a to konkrétne drenážny systém, nakoľko ten je ohrozovaný prerastaním koreňov hrabov z pozemku žalovaných, pričom v prípade poškodenia drenážneho systému sa začne podmočovať rodinný dom žalobkyne. Táto skutočnosť bola preukázaná jednak vyjadrením stavebnej firmy, ktorá drenážny systém vybudovala, listinnými dôkazmi, fotografiami, svedeckou výpoveďou R. S., ako aj odborným vyjadrením znalca K. M., ktorý v bode 3 odborného vyjadrenia č. 2/2024 uviedol, že v prípade, že hraby nebudú pravidelne orezávané hrozí prerastenie koreňov do drenážneho systému a teda vzniku nepriaznivého následku podmočovania rodinného domu. Žalovaní orezali stromy len z dôvodu, že si uvedomili dôvodnosť podanej žaloby a takto sa chceli pripraviť na prípadnú znaleckú obhliadku, počas ktorej by tvrdili, že žiadna škoda žalobkyne nehrozí. Z dnešnej výpovede žalobkyne vyplynulo, že už dochádza k zatekaniu a podmočovaniu, a to v pivnici. K zatekaniu predtým dlhé roky nedochádzalo, čo preukazuje, že hrozba v žalobe nie je len teoretická, ale je bezprostredná a vyžaduje okamžitý zásah. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti navrhol súd, aby žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania.

10. V záverečnej reči sa právny zástupca žalovaných odkázal na žalobu a písomné vyjadrenia. Nad rámec predmetných prednesov ešte poukázal na to, že žaloba tak ako je konštruovaná je nevykonateľná, petit žaloby je neurčitý, žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal hrozbu škody, aktuálne ohrozenie a ani príčinu súvislosť s tým, čo v žalobe tvrdí a v petite žiada. V tejto súvislosti poukázal na predložené dôkazy a to odborné vyjadrenie č. 2/2023, dendrologický posudok, teda hlavne na tieto dôkazy a skutočnosť, že žalobkyňa žiadnym hodnoverným spôsobom nepreukázala, že hrozí skutočná škoda a táto škoda má príčinnú súvislosť s hrabom obyčajným, ktorý majú vysadený žalovaní. V tejto súvislosti týchto tvrdení poukázal aj na záver ZP, ktorý bol predložený zo strany žalobkyne a to v časti záver odsek 2 na otázku: „Existuje riziko prerastenia hrabov z pozemkov?“, znalec odpovedal, že prerastenie je málo pravdepodobné. Dokonca aj ZP, ktorý predložila žalobkyňa jednoznačne potvrdzuje závery odborného vyjadrenia ako aj dendrologického posudku, ktoré predložili žalovaní do konania. V tejto súvislosti za existencie stavu, že zo strany žalobkyne nebolo zvládnuté dôkazné bremeno a nebolo preukázané, že ohrozenie o ktorom sa domnieva, že jej má hroziť je aktuálne a skutočne hroziace a tak isto nepreukázala žiadnu príčinnú súvislosť navrhujeme, aby súd v celom rozsahu žalobu žalobkyne zamietol, uplatnili si náhradu trov konania.

11. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah súdneho spisu a zistil tento skutkový a právny stav:

12. Z výpisu listu vlastníctva č. XXXX parcely registra „C“, parc. č. XXXX/X o výmere 469 m², zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XXXX/X o výmere 21 m², zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XXXX/X o výmere 93 m², záhrada, parc. č. XXXX/X o výmere 596 m², zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. XXXX/X o výmere 202 m², záhrada a stavby súpisné č. XXX, parc. č. XXXX/XX, popis stavby - dom a súpisné č. XXXX, parc. č. XXXX/X, popis stavby - dom vyplynulo, že žalobkyňa je vlastníkom uvedených nehnuteľností v podiele 1/1.

13. Z výpisu listu vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie J., vyplýva, že žalovaní sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností a to parcely registra „C“, parc. č. XXXX – záhrada o výmere 257 m², , parc. č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 472 m², rodinný dom súpisné č. XXXX postavený na parcele č. XXXX vyplynulo, žalovaný v 1.) rade v podiele 5/12 a žalovaná v 2.) rade v podiele 7/12.

14. Z výpisu listu vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie J., vyplýva, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností a to parcely registra „C“, parc. č. XXXX/X – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 469 m², parc. č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 21 m², parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 93 m², parc. č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 596 m², parc. č. XXXX/X - záhrada o výmere 202 m², dom s. č. postavený na parc. č. XXXX/X a dom s. č. XXXX postavený na parc. č. XXXX/X.

15. Z výzvy z 04.10.2018 vyplynulo, že žalobkyňa vyzvala žalovaného v 1.) rade ako majiteľa oplatenia na presadenie drevín v blízkosti jej oplatenia aspoň do vzdialenosti 1,5-2 m, nakoľko v budúcnosti budú korene presahovať na jej pozemok, čo jej môže poškodiť uloženie drenážneho odvodnenia jej pozemku

a prípadným rozrastením konárov príde k neprimeranému zatíňovaniu a ovplyvňovaniu svetelných pomerov v obytnom rodinnom dome.

16. Z odpovede žalovaných zo dňa 02.11.2018 na výzvu žalobkyne zo dňa 04.10.2018 vyplynulo, že poukázali na Vyhlášku mesta Nitry, v zmysle ktorej sú špecifikované odporúčania vo vzťahu k vybudovaniu a vedeniu inžinierskych sietí sa odporúčania pri výsadbe stromov týka len vodovodného, kanalizačného, prípadne plynového potrubia, kde sa len odporúča, aby sa stromy vysádzali od uvedených potrubí vo vzdialenosti od 1,5 m. Nimi vysadené stromy a kry sa nenachádzajú v blízkosti žiadneho potrubia vo vzdialenosti 1,5 m, vzhľadom k čomu im v zmysle žiadneho právneho predpisu neuplynú akákoľvek povinnosť či obmedzenie.

17. Zo stanoviska zhotoviteľa – Nitrianske inžinierske staveľstvo, s.r.o. zo dňa 19.09.2022 vyplynulo, že pred 25 rokmi ich stavebná firma realizovala pre rodinu žalobkyne stavebné technické opatrenia na pozemku p. č. XXXX/X, k.ú. J., ktorých cieľom bolo znížiť hladinu spodnej vody v okolí základových konštrukcií rodinného domu a tak zabrániť deštrukcii spodnej časti domu. Bolo realizované odkopanie domu a vytvorenie drenážneho systému. Nasadením rýchlorastúcich invazívnych stromov, kde je silný predpoklad rozsiahlej koreňovej sústavy, v blízkosti drenážneho systému, sú dôvodné obavy, že bude tento narušený.

18. Z vyjadrenia k vysadeným stromom z 13.03.2023 K. M. A., konateľa spoločnosť landart s.r.o. a landart architects s.r.o., vyplynulo, že záhradu projektovali v roku 2017 a vtedy sa už zaujímali o výsadbu spomínaných stromov. Keďže je záhrada stiesnená a potrebovali do nej dostať viacero funkcií, dodržiavali pri projektovaní výsadbí dostupné normy a odporúčania, aby nikoho neobmedzovali. Neexistuje však žiadna ucelená norma alebo nariadenie ako má byť strom vzdialený od susedného plotu, hranice, či domu. V tomto prípade ide o spriamený typ hrabu obyčajného, ktorý je výlučne domáci druh stromu a veľmi dobre znáša rez. Čo sa týka koreňového systému spomínaných stromov, tak v tomto prípade je vzdialenosť 1,5 m dodržaná. Ak by sa koreň dostal aj do väčšej vzdialenosti ako 1,5 m, má zato, že sa koreň nedostane do hĺbky viacej ako 2 metre.

19. Zo záveru odborného vyjadrenia č. 2/2023, zo dňa 17.03.2023 vypracovaného N. K. O. P., Q. vyplynulo, že koreňový systém drevín Hrab obyčajný (*Carpinus betulus fastigiata Pyramidalis*) vysadených na pozemku p.č. 4728, katastrálne územie J. nespôsobuje zníženie prietoknosti drenážneho systému odvodnenia stavby rodinného domu na pozemku p.č. XXXX/X v katastrálnom území J., nakoľko architektúra koreňového systému dreviny Hrabu obyčajného má charakter plytko koreniaceho systému, ktorý neumožňuje prerásť do hĺbky uloženia obvodového drénu odvodňovacieho systému stavby (2,2 m pod povrchom terénu) a vzdialeného od osi výsadby drevín na vzdialenosť cca 3,0 m. Doplnková závlaha aplikovaná na porasty drevín vytvára optimálne vlhkosťné podmienky pre koreňovú zónu rastlín, podporuje plytšie zakorenenie a potláča ich prerastenie do väčších hĺbok. Úroveň hladiny podzemnej vody v posudzovanej lokalite sa nachádza pod úrovňou uloženia drenážneho potrubia, preto v jeho okolí nie sú dlhodobo výhodnejšie vlhkosťné pomery ako tie, ktoré sú vytvárané v koreňovej zóne vysadených drevín; drenáž plní svoju funkciu len sporadicky, v čase výskytu privalových dažďov alebo dlhšie trvajúcich regionálnych dažďov, kedy sa infiltráciou zrážok a podpovrchovým (hypodermickým) prítokom vyplňajú nekapilárne póry, z ktorých sa pôsobením gravitácie dostávajú do drenážneho potrubia a odtiekajú do zbernej šachty. Funkčnosť drenáže môže byť znížená aj nepravidelnou údržbou (preplachovanie zaneseného potrubia) alebo absenciou opatrení na zabezpečenie funkčnosti a predpokladanej životnosti drenáže (objemové a obalované filtre).

20. Zo záveru dendrologického posudku drevín zo dňa 13.03.2023 od K. L. F. (TRENDYHILL), ktorý zobral do úvahy stanovisko opísané v bode 17. tohto rozsudku, pri vykonaní miestnej obhliadky, vyplýva že hrab obyčajný je autochtónna drevina a nie je definovaná ako invázna, ani rýchlorastúca. Ako sa správne v stanovisku uvádza, koreňový systém a jeho rast je podmienený aj hydrotrópnym rastom, ktorý je nadradený geotropnému rastu. Drenážny systém odvádza len gravitačnú vodu, kapilárna ostáva naďalej prístupná pre rastliny. V správe sa ďalej uvádza, že drenážny systém je umiestnený v hĺbke 2,2 až 2,7 metrov. Väčšina koreňovej masy sa nachádza do hĺbky 1 metra (Pejchal, 2008). V závere uviedol, že aj samotný hydrotrópný rast má svoje limity, dosiahnutie miesta uloženia drenážneho potrubia absorpčnými koreňmi v hore spomínaných podmienkach (hĺbka uloženia, nasýtenie profilu vodou, prirodzené prekorenenie drevinami) je s pravdepodobnosťou blížiacou sa istote, nemožné.

Realizácia drenážneho systému indikuje prítomnosť vody dostupnej v pôdnom profile a teda dreviny nie sú odkázané túto vodu čerpať z enormnej hĺbky.

21. Zo záveru odborného vyjadrenia č. 2/2024 vypracovaného znalcom K. A. M., O. zo dňa 11.01.2024 vyplynulo, že pri súčasnej výške jedincov odhadol, že dĺžka koreňov je približne 2 m, s predpokladom výskytu do 30 cm pod povrchom. V súlade s opisom rastu koreňov, najmä v súlade s poznatkom, že ide o plytko koreniaci druh s hlavnou masou koreňov v hĺbke do 50-60 cm a predpokladom, že bude rast predmetných jedincov regulovaný rezom je prerastanie koreňov do drenážneho systému málo pravdepodobné. Prerastanie koreňov predmetných jedincov do drenážneho systému sa však nedá úplne vylúčiť, a to najmä v prípade zmien v štruktúre pôdneho prostredia. Ak by došlo k prerastaniu koreňa do vnútra perforovaného drenážneho potrubia, tento koreň by v potrubí odumrel, čo by malo vo vlhkom prostredí za následok iniciáciu rastu ďalších koreňov, ich ďalšie odumretie, následne iniciáciu rastu ďalších atď. Takto by postupne mohlo dôjsť k obsadeniu celého profilu drenážneho potrubia. V prípade uvedeného scenára ide o proces potenciálne uplatniteľný z dlhodobého hľadiska, teda nie bezprostredne v priebehu jedného vegetačného obdobia alebo niekoľkých rokov. Pokiaľ ide o otázku opadávania listov zo stromov na pozemkoch s pac. č. XXXX a XXXX, kat. územie J., závery posudku nie sú pre konanie relevantné. V závere však znalec uviedol, že v Slovenskej republike nejestvuje legislatíva, ktorý by exaktne stanovovala minimálne vzdialenosti drevín rôznych výškových kategórií od susediaceho pozemku.

22. Z čestného prehlásenia z 19.02.2024 K. M. S. vyplynulo, že na adrese F. X, G. vykonáva pre manželov E. (žalovaných) každoročne od roku 2021 jarnú a jesennú údržbu záhrady, súčasťou ktorej je okrem iného aj údržba živého plotu z hrabu obyčajného stĺpovitá forma. Konkrétne sa jedná o zarovnanie hrabu obyčajného do rovnej výšky a šírky, ktorá je od roku 2021 identická.

23. Z čestného prehlásenia z 26.02.2024 svedka K. C. vyplynulo, že je susedom R. S. (matky žalobkyne), majú susediace záhrady. Na jeho pozemku sa nachádzal listnatý strom – čerešňa, bol nasadený cca 1,5 m od plotu. Približne pred 10 rokmi žiadala matka žalobkyne jeho nebohú matku o odstránenie predmetného stromu z dôvodu, že jej opadávajú listy na jej pozemok. Pri uvedenej konverzácii bol osobne prítomný, následne strom odstránili, chceli sa vyhnúť útokom zo strany susedy.

24. Podľa § 126 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

25. Podľa § 127 Občianskeho zákonníka, vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku alebo úpravami stavby na ňom zriadenej bez toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienením a vibráciami, nesmie nechať chované zvieratá vnikáť na susediaci pozemok a nešetrne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok.

26. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa ako vlastníčka nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre katastrálne územie J. a žalovaní, ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre katastrálne územie J., sú bezprostredne susediacimi vlastníckymi nehnuteľnosťami, v dôsledku čoho ide o susedský spor. V konaní však bolo sporné, či prichádza k neoprávneným zásahom do vlastníckeho práva žalobkyne zo strany žalovaných v dôsledku prerastania koreňov vysadeného hrabu obyčajného do drenážneho systému. Medzi stranami bolo ďalej sporné, či sú tieto dreviny rýchlorastúce a invazívne. V uvedenej súvislosti súd poznamenáva, že žalobca síce požiadal dňa 12.01.2024 o zmenu petitu, avšak z jeho obsahu je celkom zrejmé, že ide len o spresnenie a precizovanie v konaní uplatneného žalobného petitu, pretože žalobca nežiadal kvalitatívne, ani kvantitatívne iné plnenie, ako vymedzil žalobným petitom (rovnako nedoplnil rozhodujúce skutkové tvrdenia).

27. Súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že v právnej úprave susedských vzťahov platí zásada vzájomnosti spočívajúca v tom, že ochrana, ktorá sa poskytuje právam vlastníka jednej veci, nesmie byť v nepomere k spravodlivej ochrane práv vlastníka druhej veci. Z toho hľadiska práva a povinnosti všetkých zúčastnených subjektov susedských vzťahov sú rovnaké (rozhodnutie Najvyššieho súdu R

37/85, strana 142 odsek 3). Ťažisko právnej úpravy týchto vzťahov je vo všeobecne formulovanom obmedzení vlastníckeho práva, ktoré spočíva v tom, že vlastník každej veci - nehnuteľnej i hnuťelnej sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Platí zásada, že mieru primeranú pomerom a vážne ohrozenie výkonu práv treba vykladať objektívne. Treba tiež dbať na to, aby dovolávajúci sa ochrany práv, neporušoval prípadne aj nezneužíval svoje právo na úkor výkonu práva svojho suseda. V tých prípadoch, keď zásah neprekračuje mieru primeranú pomerom, nejde o neoprávnený zásah - proti ktorému by bolo možné dovolať sa úspešne súdnej ochrany. Nepodstatné zásahy, ktoré vyplývajú z bežného správania sa vlastníkov vecí, susedia sú povinní navzájom trpieť, lebo sú spojené s obvyklým užívaním nehnuteľných, respektíve hnuťelných vecí. Samotné obťažovanie treba chápať ako vytvorenie takej situácie, ktorá je nepríjemná, prináša problémy, núti niečo robiť, niečo sa zdržať, niečo strpieť, čo by inak nemuselo byť, nebyť tohto obťažovania. V zmysle § 127 odsek 1 Obč. zák. prichádza do úvahy len také obťažovanie, ktoré je v rozpore s právom. Zásadne platí, že na maličkosti sa neprihliada, ktoré nezaťažujú nad mieru primeranú pomerom.

28. Súd vo veci za účelom zistenia dôvodnosti žaloby, vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, žalovaného v 1.) rade, ako aj svedkyne R. S., oboznámil sa s listinnými dôkazmi, t. j. zisťoval pomery, za ktorých došlo k vytykanému vážnemu ohrozovaniu výkonu práv a či takéto ohrozovanie (alebo obťažovanie) je obojstranne vyvážené z objektívneho hľadiska a posudzoval či je možné vyhodnotiť toto ohrozovanie výkonu práv, respektíve obťažovanie zo strany žalovaných, ako uvádza zákon „nad mieru primeranú pomerom“, ktorú je súd tiež povinný posúdiť objektívne. Zároveň vyhodnocoval, či v danom prípade v súčasnej dobe trvá neoprávnený zásah, ktorý by ohrozoval výkon vlastníckeho práva žalobkyne. Súd na základe vzájomných súvislostí hodnotil aj vzájomný vzťah medzi susedmi, či nejde o väčšiu precitlivenosť na daný stav zo strany žalobkyne, zisťujúc aj možnú motiváciu žalobkyne vedúcu k podaniu žaloby vo veci samej.

29. Zákaz neoprávneného rušenia vlastníka veci podľa § 126 ods. 1 OZ prichádza do úvahy tam, kde neoprávnené rušenie vlastníka zo strany rušiteľa trvá, resp. pokračuje, alebo tam, kde síce už prestalo, avšak existuje konkrétne nebezpečenstvo jeho opakovania v budúcnosti. Nie je podmienkou, aby zásah do vlastníckeho práva zanechal určité následky. V prípade hroziacej škody sa možno ochrany domáhať žalobou na predchádzanie hroziacim závažným škodám podľa § 417 OZ. Rozdiel medzi negatívnou žalobou a žalobou podľa citovaného ustanovenia spočíva v tom, že negatívna žaloba sa týka už vykonaných zásahov, zatiaľ čo žaloba podľa § 417 ods. 2 OZ sa týka škôd ešte len hroziacich. V niektorých prípadoch však možno obe uvedené žaloby aj kumulovať. Tak je tomu v prípade, keď si konkrétna situácia bude vyžadovať zdržanie sa konkrétneho zásahu, ako aj vykonať konkrétne opatrenia na odvrátenie škody.

30. Žaloba na odvrátenie hroziacej škody môže byť úspešná len vtedy, keď je tu vážne nebezpečenstvo v čase rozhodovania súdu. Pokiaľ toto ohrozenie spočíva v konaní odporcu, je potrebné, aby k tomuto konaniu už došlo alebo aby aspoň bolo preukázané, že žalovaný takto zamýšľa konať. Nestačí len možnosť, že by odporca takto snád mohol konať v budúcnosti (Ro NS ČR zo 4. 9. 2002, sp. zn. 22 Cdo 2824/2000).

31. V predmetnom prípade, súd ustálil, že ide o žalobu podľa § 127 Občianskeho zákonníka, pretože súd posudzoval nielen znenie žalobného petitu, ale aj obsah skutkových tvrdení, ktoré boli uvedené v žalobe. Žalobkyňa v žalobe skutkovo tvrdila, že má obavu, že korene stromov (hraby) môžu zničiť drenáž a môže opätovne začať vlniť dom. V replike skutkovo uviedla, že svedkyňa R. S. na jej pozemku odhrabala zem, pričom zistila, že už teraz korene zasahujú do drenáže (bod 2 vyjadrenia žalobkyne, č. I. 90 rub listu). V podstate tvrdila, že neoprávnený zásah už existuje, preto podľa názoru súdu išlo o vymedzenie žaloby podľa § 127 Občianskeho zákonníka.

32. V ustanovení § 127 odsek 1 Občianskeho zákonníka (veta prvá), je zakotvená tzv. generálna klauzula, na základe ktorej sa vlastník veci musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného pri výkone jeho práv alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 22Cdo/1935/2003 zo dňa 03.03.2004). Odborná literatúra uvádza, že v tomto ustanovení, sú upravené dva druhy zásahov do vlastníckeho práva a to obťažovanie iného a vážne ohrozenie výkonu práv iného. Na rozdiel od obťažovania na naplnenie skutkovej podstaty vážneho ohrozenia výkonu práv iného sa nevyžaduje splnenie podmienky

zásahu prekračujúceho mieru primeranú pomerom. Ďalším rozdielom medzi obťažovaním a vážnym ohrozením je skutočnosť, že obťažovanie nebráni výkonu práva, ale ho robí obtiažnejším, pričom vážne ohrozenie sa týka priamo výkonu práva, resp. jeho existencie. Súdna prax sa zaoberala obdobným prípadom, ako v tejto veci, keď v dôsledku odvádzania odpadovej vody cez susedný pozemok dochádzalo k podmáčaní domu žalobkyne a k ohrozeniu tejto stavby (s markantným rozdielom, že v súdnej veci neprichádza k ohrozeniu stavby žalobkyne v dôsledku prerastania koreňov do drenážneho systému). V takom prípade ide o ohrozenie výkonu práva, kde súlad rušenia s mierou primeranou pomerom je bezvýznamný.

33. Žalovní vo svojom vyjadrení poukázali aj na to, že neoprávnený zásah, ktorým tretia osoba zasahuje do vlastníckeho práva, musí v čase konania trvať. Z hľadiska neoprávneného zásahu nepôjde spravidla o jednorazový úkon (zásah), avšak nie je vylúčené, aby čo i len jeden protiprávny zásah vyvolal nežiaduci stav (napr. zvedenie odpadovej šachty na pozemok žalobcu (navrhovateľa) (k tomu porovnaj R 3/1971). Samotná hrozba zásahom pre úspech žaloby ešte nepostačuje (k tomu porovnaj Najvyšší súd ČR, sp. zn. 22Cdo 2162/1999). Rozhodujúca je už samotná protiprávnosť (nedovolenosť) zásahu. Pokiaľ teda niekto neoprávnené odvedie na cudzí pozemok podzemnú vodu z výveru, môže sa vlastník tohto pozemku domáhať ochrany proti takémuto zásahu negatívnou žalobou podľa § 126 ods. 1 OZ (k tomu porovnaj Najvyšší súd SR, sp. zn. 1Cdo/68/2008). V nadväznosti na otázku neoprávnenosti zásahu sa Najvyšší súd SR vyjadril aj k prípadnému spolupodieľaniu sa subjektu, ktorý sa domáha ochrany, na vzniku závadného stavu. V tomto smere Najvyšší súd SR konštatoval, že z hľadiska ochrany poskytovanej negatívnou žalobou „nie je podstatné (podmienkou poskytnutia tejto súdnej ochrany), či a do akej miery je zisteným neoprávneným zásahom vytváraný závadný stav na nehnuteľnosti žalobkyne (zamokrenie rodinného domu), resp. či tento stav je vyvolaný (aj) konaním alebo nekonaním žalobkyne ako vlastníčky dotknutej nehnuteľnosti (napr. nezaizolovaním stavby)“. (K tomu porovnaj Najvyšší súd SR, sp. zn. 1Cdo 68/2008.).

34. Na základe vykonaného dokazovania, súd dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná, preto ju zamietol. Podľa názoru súdu, hoci je vlastníkom dotknutých nehnuteľností žalobkyňa, v uvedenej nehnuteľnosti, ako susedka žalovaných reálne býva práve svedkyňa R. S., ktorá bola vypočutá na pojednávaní. Menovaná svedkyňa je dcérou žalobkyne, ktorá je zároveň vlastníčkou nehnuteľností, ktoré mali byť konaním žalovaných dotknuté. Z výsluchu svedkyne R. S. rezultovalo, že jej najviac prekáža výška stromov a tma v kuchyni a skutočnosť, že musí hrabať lístie. V závere svojho výsluchu uviedla, že nevie presne povedať, ako sú vzdialené korene od drenážneho systému, ale môžu sa tam dopracovať. Toho času korene nezasahujú do drenážneho systému a nespôsobujú problém, pričom to je teraz v poriadku. V uvedenej súvislosti uviedla, že drenážny systém nečistia, avšak tento je kontrolovateľný na dvoch miestach. Z takto zistených skutočností svedkyne, ktorá reálne býva v nehnuteľnosti žalobkyne, dospel súd jednoznačne k záveru, že neoprávnený zásah v súčasnej dobe ani netrvá, čo je základnou podmienkou pre úspešnosť žaloby. V zmysle vyššie citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, samotná hrozba zásahom pre úspech žaloby nepostačuje. V uvedenej súvislosti, podľa názoru súdu, v danom prípade sa jedná dokonca o hypotetickú hrozbu zásahom do budúcnosti. Podľa názoru súdu, podanie žaloby bolo vyslovene účelové, keďže samotná svedkyňa potvrdila skutkové tvrdenie žalovaného v 1.) rade, ktorý na pojednávaní uviedol, že hlavným dôvodom je lístie, ktoré padá na pozemok žalobkyne. Už len z takto vykonaného dokazovania mohol súd prijať záver o absolútnej nedôvodnosti podanej žaloby, ktorá môže voči žalovaným nadobnúť rozmer šikanózneho výkonu práva, ktorý nemôže požívať ochranu.

35. Súd však vyhodnocoval aj ostatné predložené dôkazy, predovšetkým výsluch strán sporu, konkrétne žalovaného v 1.) rade a žalobkyne. Žalovaný v 1.) rade na pojednávaní uviedol chronológiu vykonania záhradných úprav, pričom výsadbu zelene odôvodňoval aj tým, aby žalobkyňa nepozerala do obývačky ich domu. Opätovne, túto skutočnosť potvrdila aj samotná svedkyňa, preto je logické, že žalovní chceli mať vo svojom dome súkromie. V konaní vypočutá žalobkyňa uviedla, že ona nebýva v predmetnej nehnuteľnosti, pretože tam býva jej matka a plne sa stotožnila so skutočnosťami, ktoré pred súdom uviedla. Špecifikovala, že padanie lístov nie je spôsobené uvedenými hrabmi, pretože tieto neopadajúvajú. Z výsluchu žalobkyne súd zistil, že drenážny systém je možno prasknutý alebo porušený, preto im vhlne pivnica. Podľa názoru súdu, pokiaľ sú korene zo stromov žalovaných vizuálne viditeľné aj na pozemku žalobkyne, a z toho žalobkyňa odvodzuje to, že zasahujú do drenážneho systému takého vnímanie je len subjektívnou domnienkou žalobkyne.

36. Žalovaní v 1.) a 2.) rade vo vyjadrení k žalobe predložili listinné dôkazy (a) vyjadrenie záhradného architekta K. M. A., (b) odborné vyjadrenie N. K. O. P., Csc. Č. 2/2023, (c) deondrologický posudok Ing. Tomáša Knoteka TRENDYHILL. Žalobkyňa vo svojej replike uviedla, že tieto nemajú žiadnu výpovednú hodnotu, keď namietala odbornosť K. M. A. na posúdenie predmetnej hrozby, namietala, že deondrologický posudok K. L. F. trpí vadou, keďže nie je odborník v danej oblasti a takéto jeho posúdenie nemá žiadnu výpovednú hodnotu. Rovnako spochybnila odborné vyjadrenie N. P., pretože tento nie je deondrológom, koreňový systém mu nemôže nič hovoriť. V tejto súvislosti súd k uvedenému uvádza, že z § 151 CSP vyplýva, že stranu sporu zaťažuje procesné bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany, pričom na uvedené popretie sa kladú určité kvalitatívne nároky. Strana má preto povinnosť uviesť iné skutkové tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, keďže bez predloženia iného skutkového tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach je popretie neúčinné. Na popretie skutkových tvrdení sa kladú určité kvalitatívne nároky, keď za podmienok uvedených v § 151 ods. 2 CSP musí popierajúca strana uviesť vlastné tvrdenia. Pre kvalitu popretia skutkových tvrdení platia pritom rovnaké požiadavky, ako pre predkladanie skutkových tvrdení. Ak strana sporu neunesie bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany nastupuje ako procesný následok uplatnenia domnienky, že skutkové tvrdenia protistrany sú nesporné. Samotné vyhlásenie, že konkrétne skutkové tvrdenie protistrany nie je pravdivé, je samo o sebe nepostačujúce pre účinné popretie skutkových tvrdení protistrany.

37. Podľa ust. § 151 CSP a interpretačných záverov právnej teórie na kvalifikované popretie tvrdenia protistrany nepostačujú len všeobecné alebo neadresné konštatácie, ale predpokladá jednoznačné vyjadrenie, že určité tvrdenie nie je pravdivé a pokiaľ spornú skutočnosť popierajúci aj vnímal, zároveň s uvedením vlastných tvrdení o popieranej skutočnosti. Podľa právnej teórie má strana povinnosť predložiť iné skutkové tvrdenie o daných okolnostiach vtedy, ak sú tieto predmetom jej vlastného konania (to čo urobil) alebo vnímania (to čo videl alebo počul) (viď rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 11CoCsp/24/2022 zo dňa 15.03.2023). Na základe vyššie uvedeného, podľa názoru súdu, žalobkyňa neúčinne poprela skutkové tvrdenia žalovaných, ktorí predložili listinné dôkazy, vzťahujúce sa na merito veci. Žalobkyňa totiž opomenula uviesť vlastné kvalifikované skutkové tvrdenia, hodnoverne spochybňujúce obranu žalovaných. Predmetné listinné dôkazy tak súd zohľadnil, pretože majú výpovednú hodnotu, ktorá potvrdzovala skutkové tvrdenia žalovaných.

38. Zo záverov odborného posudku N. K. O. P., Csc. vyplynulo, že architektúra koreňového systému dreviny Hrabu obyčajného má charakter plytko koreniaceho systému, ktorý neumožňuje prerásť do hĺbky uloženia obvodového drénu odvodňovacieho systému stavby (2,2 m pod povrchom terénu) a vzdialeného od osi výstavby drevín na vzdialenosť, pričom funkčnosť drenáže môže byť znížená aj nepravidelnou údržbou. Okrem toho, v závere uviedol, že na základe posúdenia počas terénnej obhliadky, analýzy mapových podkladov a štúdia odbornej literatúry, dospel k záveru, že koreňový systém drevín hrab obyčajný nespôsobuje zníženie prietoknosti drenážneho systému. Túto skutočnosť vo vzájomných súvislostiach potvrdila svedkyňa R. S., ktorá poznamenala, že toho času korene nezasahujú do drenážneho systému. Z deondrologického posudku K. L. F. L. rezultovalo, že hrab obyčajný, ktorý typ stromov majú žalovaní vysadený na svojom pozemku, nie je definovaná ani ako invázna, ani ako rýchlo rastúca drevina, čím žalovaní spochybnili tvrdenie žalobkyne uvedené v žalobe, ktorá vychádzala len zo stanoviska stavebnej firmy Nitrianske inžinierske staviteľstvo, s.r.o. (č. I. 13 spisu). Okrem toho, ani tento listinný dôkaz absolútne nepotvrdzoval dôvodnosť podanej žaloby, pretože z druhého odseku uvedeného stanoviska je zrejmé, že nasadením rýchlorastúcich invazívnych stromov, kde je silný predpoklad rozsiahlej koreňovej sústavy v blízkosti drenážneho systému (čo bola len domienka, respektíve hypotetické tvrdenie bez verifikácie uvedenej skutočnosti), sú dôvodné obavy, že tento bude narušený a korene narušia prietoknosť a znemožnia odtok podzemných vôd. Navyše, tieto tvrdenia boli vyvrátené vykonaným dokazovaním, hlavne výpoveďou svedkyne S., ale aj závermi N. K. O. P. a z čati aj deondrologickým posudkom K. L. F., ktorý uvádzal, že drenážny systém odvádza len gravitačnú vodu, kapilárna ostáva naďalej prístupná pre rastliny, pričom realizácia drenážneho systému indikuje prítomnosť vody dostupnej v pôdnom profile a teda dreviny nie sú odkázané túto vodu čerpať z enormnej hĺbky. Okrem toho, dôvodná obava z narušenia drenážneho systému, nezakladá existenciu a trvanie neoprávneného zásahu, pretože ako bolo vyššie uvedené, hrozba zásahom pre úspech žaloby nepostačuje.

39. Zo záverov odborného vyjadrenia č. 2/2024 K. A. M., O. vyplýva, že pri súčasnej výške jedincov odhadol, že dĺžka koreňov je približne 2 metre s predpokladom výskytu do 30 cm pod povrchom (odpoveď na prvú otázku). Znalec v odpovedi na druhú otázku uviedol, že v súlade s opisom rastu

koreňov, najmä v súlade s poznatkom, že ide o plytko koreniaci druh s hlavnou masou koreňov v hĺbke do 50-60 cm a predpokladom, že bude rásť predmetných jedincov regulovaný rezom je prerastanie koreňov do drenážneho systému málo pravdepodobné. K prerastaniu všeobecne uviedol, že v prípade scenára (prerastanie koreňov do drenážneho systému), ide o proces dlho trvajúci, teda nie bezprostredne v priebehu jedného vegetačného obdobia ale niekoľkých rokov. Právny zástupca žalobkyne v záverečnej reči uviedol, že v bode 3 tohto vyjadrenia je uvedené, že v prípade, ak hraby nebudú pravidelne orezávané, hrozí prerastanie kmeňov do drenážneho systému. Takéto konštatovanie, však z bodu 3, ani bodu 2 absolútne nevyplýva, nie je zrejmé, z kade takéto konštatovanie právny zástupca doslova vytrhol. Aj tento dôkaz sám o sebe nie je dôkazom na preukázanie dôvodnosti žaloby, skôr naopak, potvrdzuje závery vykonaných dôkazov, najmä odborného vyjadrenia N. P., ako aj dendrologického posudku K. F.. Podľa názoru súdu, pokiaľ je drenážny systém uložený v hĺbke 2,2 až 2,7 metrov a z tohto dôkazu vyplynulo, že korene siahajú (pri súčasnej výške drevín) do 30 cm, je úplne vylúčené, aby zasahovali do drenážneho systému. Inak povedané, tento dôkaz plne podporuje obranu žalovaných, ktorá bola v konaní úplne logická a konzistentná.

40. V neposlednom rade súd uvádza, že všetky vykonané dôkazy svedčia len pre záver, že žalovaní neoprávnené nezasahujú do vlastníckeho práva žalobkyne, ergo súd nezistil existenciu a trvanie neoprávneného zásahu, ktorý by vážne ohrozil nerušený výkon vlastníckeho práva žalobkyne (nebolo potrebné preukazovať konanie dosahujúce intenzitu nad mieru primeranú pomerom, čo je druhý druh zásahu podľa generálnej klauzuly). Čo sa týka vyjadrenia znalca K. M., podľa názoru súdu, tento kooperoval s informáciou pre prípad, ak by bol drenážny systém perforovaný, pričom v prípade neporušeného drenážneho systému, by ani v prípade neudržiavania stromov žalovanými (a prerastaniu koreňov až do uvedenej hĺbky) bolo veľmi otáznave, či by riadne fungujúci drenážny systém bol ohrozený prerastajúcimi koreňmi. Svedkyňa S. potvrdila, že drenážny systém nečistia, preto podľa názoru súdu, môžu byť hroziace škody, alebo vlhnutie steny spôsobené tým, že žalobkyňa nezabezpečuje riadnu starostlivosť o drenážny systém. V konaní nebol produkovaný žiaden dôkaz, ktorý by potvrdzoval nezávadný stav drenážneho systému, pričom žalobkyňa sama pripustila, žeby mohol byť prasknutý (teda pripustila havarijný stav). Navyše, súd rovnako nezistil, žeby žalovaní nad mieru primeranú pomerom obťažovali žalobkyňu, pretože z vykonaného dokazovania nevyplývala žiadna takáto skutočnosť. Podľa názoru súdu, dôvodom na podanie žaloby, bola motivácia žalobkyne, prostredníctvom jej matky a svedkyne R. S. dosiahnuť, aby žalovaní zbierali listie, správali sa k nej slušne a netienili jej vysadenými drevinami. Susedské vzťahy sú medzi stranami napäté, avšak podanie žaloby súd vyhodnotil ako zvýšenú precitlivosť žalobkyne na daný stav a správanie žalovaných. Okrem toho, hoci obťažovanie listím nebolo predmetom žaloby, aj samotný znalec K. M. vyhodnotil, že opad listov z ostatných stromov z pozemku žalovaných (parc. č. XXXX I. XXXX) na pozemok žalobkyne (XXXX/X) môže byť považovaný za skôr primeranú mieru ako nad mieru primeranú pomerom.

41. Čo sa týka čestných prehlásení, ktoré predložili žalovaní, tieto neboli až tak podstatné, pretože súd z vykonaného dokazovania ustálil absenciu existencie trvania neoprávneného zásahu - vážne ohrozenie výkonu vlastníckeho práva žalobkyne. Rovnako nebolo preukázané, ani prípadné obťažovanie žalobkyne nad mieru primeranú pomerom v danej lokalite Zobor.

42. Okrem toho, ak by aj v konaní išlo o žalobu podľa § 417 Občianskeho zákonníka, čo nebolo v danom prípade preukázané (bližšie v bode 31.), žaloby by takisto nebola dôvodná, pretože žaloba na odvrátenie hroziacej škody môže byť úspešná len vtedy, keď je tu vážne nebezpečenstvo v čase rozhodovania súdu. Žiadne takéto vážne nebezpečenstvo ani nebolo preukázané, preto nemožno uvažovať ani v týchto intencióch.

43. Súd zamietol návrhy na vykonanie dokazovania znaleckým dokazovaním z odboru dendrológia, výsluchom docenta P. a K. F., ako aj vykonaním miestnej obhliadky, pretože na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žaloba je absolútne nedôvodná, už pre absenciu existencie a trvania neoprávneného zásahu do vlastníckeho práva žalobkyne. Okrem toho, žalobkyňa predložila do konania odborné vyjadrenie K. M., znalca z odvetvia dendrológia, preto vykonanie tohto dokazovania by bolo duplicitné. Čo sa týka ďalších dôkazov, súd by vykonaním miestnej obhliadky na mieste samom nezistil relevantné skutočnosti, pretože v danom prípade ide o korene, ktoré sa nachádzajú pod zemou a na možnosť ich zásahu do drenážneho systému je potrebné disponovať odbornými znalosťami, ktorými súd nedisponuje. Takéto skutočnosti však boli preukázané dôkazmi, ktoré predložili strany sporu. V neposlednom rade, súd nepovažoval, aby bol vo veci vykonaný výsluch N. P. a K. F., pretože žalobkyňa

neúčinne spochybnila skutkové tvrdenia uvedené v ich posudkoch, či vyjadreniach. Navyše, svojím odborným posudkom znalca K. M., žalobkyňa len potvrdila skutočnosti tvrdené žalovaný, preto by bolo nadbytočné a nevhodné vykonávať ďalšie dôkazy. Súd ich pre tieto skutočnosti zamietol. Žalobkyňa neprodukovala žiadne dôkazy, ktoré by podporili dôvodnosť žaloby. Všetky vykonané dôkazy svedčia v prospech žalovaných.

44. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších prepisov (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. Keďže sa týmto rozhodnutím konanie končí, súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Pretože žalovaný v 1.) a 2.) rade boli v konaní úplne úspešní, zatiaľ čo žalobkyňa nedosiahla žiaden materiálne merateľný úspech, súd priznal žalovaným v 1.) a 2.) rade proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP súd v prejednávanej spore nevzhladol, tieto netvrdili ani strany sporu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

13 16C/7/2023

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.